

Даниял кітабы - Отыз төртінші бөлім

Даниялдың ашылуы: Жер тарихы мен Құдайдың соттары арқылы өтетін пайғамбарлық сапар

Jeff Pippenger

2023-12-29

Даниял кітабының алғашқы алты тарауы Аян кітабының он үшінші тарауындағы жер аңының тарихын бейнелейді. Америка Құрама Штаттары (жер аңы) 1798 жылы, папалық (Аян кітабының он үшінші тарауындағы теңіз аңы) пайғамбарлық өлімші жарақат алған кезде, Киелі кітап пайғамбарлығындағы алтыншы патшалық ретінде басталып, өз билігін Киелі кітап пайғамбарлығындағы бесінші патшалық ретінде аяқтады.

Жердегі аңның тарихы — Құдайдың соттарының жақындап келе жатқаны туралы ескертудің тарихы. Жердегі аң тарихының басында Құдайдың тергеуші соты басталды, ал жердегі аңның соңында Құдайдың үкімді жүзеге асыратын соты басталады. Бастапқыда Құдайдың тергеуші сотының жақындап келе жатқаны туралы ескерту Аян кітабының он төртінші тарауындағы бірінші періштенің хабары арқылы бейнеленді, ол 1798 жылы «ақырзаман уақытына» жетті. Соңында Құдайдың үкімді жүзеге асыратын сотының жақындап келе жатқаны туралы ескерту Аян кітабының он төртінші тарауындағы үш періштенің хабарлары ретінде бейнеленеді, ол 1989 жылы «ақырзаман уақытына» жетті.

Әрбір «ақыр заман кезінде» Даниял кітабының бір бөлігі мөрден ашылады. Жер аңының бастапқы тарихында, 1798 жылы, Даниялдың жетінші, сегізінші және тоғызыншы тараулары мөрден ашылды. Сол тараулар Ұлай өзенінің аяны ретінде бейнеленген. Жер аңының ақырғы тарихында, 1989 жылы, Даниялдың оныншы, он бірінші және он екінші тараулары мөрден ашылды. Сол тараулар Хиддекел өзенінің аяны ретінде бейнеленген. Даниял кітабы қашан да мөрден ашылған сайын, сол кезде өмір сүріп отырған ұрпаққа үш сатылы сыналу үдерісі түсіріледі.

Сонда ол: «Жөніне бара бер, Даниял; өйткені бұл сөздер ақыр заманға дейін жабулы әрі мөрленулі болады. Көптеген адамдар тазартылып, ағартылып, сыналады; ал зұлымдар зұлымдық істей береді; зұлымдардың ешқайсысы түсінбейді, ал даналар түсінеді»,—деді. Даниял 12:9, 10.

Үш сатылы сынау үдерісі иврит әліпбиінің бірінші, он үшінші және соңғы әріптерін біріктіру арқылы жасалған, «ақиқат» деп аударылатын иврит сөзінің құрылымына негізделген. Бұл иврит сөзі Құдайдың жаратушы құдіретін білдіреді әрі соған ие. Барлық пайғамбарлық ақиқат сол сөздің негізінде құрылған, Даниял кітабының он екінші тарауындағы үш сатылы сынау үдерісі де солай. Бұл сөз Құдайдың жаратушы құдіретін ғана емес, сондай-ақ Ақиқат болып табылатын Иса Мәсіхті де білдіреді; әрі Ол иврит әліпбиінің бірінші және соңғы әріптері бейнелейтін Бірінші және Соңғы болып табылады.

1798 жылы тергеуші соттың жақындап келе жатқаны туралы ескерту ақырғы уақытта жеткен кезде, жердегі аңның бастапқы тарихы Аян кітабының он төртінші тарауындағы бірінші періште арқылы бейнеленеді. Аян кітабының он төртінші тарауындағы бірінші періштенің хабары — ақиқат болып табылатын және 1798 жылы бірінші періште келген кезде сол ұрпақтың алдына қойылған үш сатылы сынақ үдерісін бейнелейтін үш қадамның әрқайсысын да қамтиды.

Мен көктің ортасында ұшып бара жатқан тағы бір періштені көрдім; оның жер бетінде тұратындарға, әрбір ұлтқа, руға, тілге және халыққа уағыздайтын мәңгілік Ізгі хабары бар еді. Ол қатты дауыспен былай деді: «Құдайдан қорқыңдар және Оған ұлылық беріңдер, өйткені Оның сотының уақыты келді; көкті, жерді, теңізді және су бастау көздерін Жаратқанға табыныңдар». Аян 14:6, 7.

Жердегі аңның ақырғы тарихы, яғни атқарушылық үкімнің жақындап келе жатқаны туралы ескерту ақырғы уақытта 1989 жылы жеткен кезде, Аян кітабының он төртінші тарауындағы үш періште арқылы бейнеленеді. Аянның он төртінші тарауындағы үш періште — ақиқат болып табылатын үш қадамды білдіреді, әрі осы үш періште 1989 жылы үшінші періште келген кезде өмір сүрген ұрпақтың алдында тұрған үш сатылы сыналудың үдерісін бейнелейді.

Содан кейін мен көктің дәл ортасымен ұшып бара жатқан басқа бір періштені көрдім; онда жер бетінде тұратындарға, әрбір ұлтқа, руға, тілге және халыққа жариялау үшін мәңгілік Ізгі хабар бар еді. Ол қатты дауыспен былай деді: «Құдайдан қорқыңдар және Оған мадақ беріңдер; өйткені Оның сотының сағаты жетті. Көкті, жерді, теңізді және сулардың қайнар көздерін Жаратқанға табыныңдар». Оның соңынан тағы бір періште еріп келіп: «Бабыл құлады, құлады, барлық халықтарды өзінің азғындық қаһарының шарабынан ішкізген сол ұлы қала»,— деді. Олардың соңынан үшінші періште еріп, қатты дауыспен былай деді: «Егер біреу аңға және оның мүсініне табынып, маңдайына не қолына оның таңбасын қабылдаса, сол адам да Құдай қаһарының шарабынан ішеді; ол Оның ашу тостағанына қоспасыз құйылған. Сондай-ақ ол қасиетті періштелердің алдында және Токтының алдында от пен күкірт ішінде азапталады. Олардың азаптарының түтіні мәңгілік мәңгілікке көтеріледі; аңға және оның мүсініне табынатындар әрі оның есімінің таңбасын қабылдайтындар күндіз-түні тыным таппайды. Міне, қасиеттілердің төзімділігі осында: Құдайдың өсиеттерін және Исаның сенімін сақтайтындар осылар». Аян 14:6–12.

Даниял кітабы үш періштенің хабарларына негізделіп құрылған. Бұл құрылым әрі еврей тіліндегі «ақиқат» деген сөздің үш сатысын, әрі соған сәйкес келетін үш сатылы сынақ үдерісін білдіреді; бірақ бұл сынақ үдерісі Аян кітабының он үшінші тарауындағы жер аңының (Америка Құрама Штаттарының) тарихи желісі бойымен, сондай-ақ сол жер аңының екі мүйізінің (республикашылдық пен протестантизмнің) тарихи желісі бойымен өрбиді. Америка Құрама Штаттарының 1798 жылдан басталып, жуық арада келетін жексенбілік заңға дейін жалғасатын тарихы — Жетінші күн адвентистері шіркеуі өмір сүріп отырған тарихтың дәл сол кезеңі. Сондықтан Даниял кітабы да 1798 жылдан басталып, жуық арада келетін жексенбілік заңға дейін жалғасатын адвентизм тарихын бейнелейтін құрылымды қамтиды. Осылайша, Даниял кітабы Аян кітабында бейнеленген сол бір

пайғамбарлық тарихтарды айқындайды, әрі сол арқылы екінші куәгердің хабарын кемеліне жеткізетін бірінші куәгерді ұсынады. Екі кітаптың кемелденуі Көне Өсиет пен Жаңа Өсиеттің өзара байланысында болған сол бір пайғамбарлық құбылыс арқылы жүзеге асады.

«Құдай Ұлы ретіндегі Исаның өмірі, өлімі және қайта тірілуі туралы тарих Ескі Өсиеттегі айғақтарсыз толық дәлелдене алмайды. Мәсіх Ескі Өсиетте Жаңа Өсиеттегідей айқын ашылған. Бірі келуге тиіс Құтқарушы туралы куәлік етсе, екіншісі пайғамбарлар алдын ала айтқандай келген Құтқарушы туралы куәлік етеді. Құтқарылу жоспарын лайықты бағалау үшін Ескі Өсиет Жазбасын терең түсіну қажет. Жаңа Өсиеттің ілімдері мен Мәсіхтің өмірін айқындықпен және көркемдікпен ашып көрсететін нәрсе — пайғамбарлық өткен шақтан тараған ұлықталған нұр. Исаның кереметтері Оның құдайлығына дәлел; бірақ Оның дүниенің Құтқарушысы екенінің ең қуатты дәлелдері Ескі Өсиет пайғамбарлықтарын Жаңа Өсиет тарихымен салыстырудан табылады. Иса яһудилерге: “Жазбаларды зерттендер; өйткені сендер соларда мәңгілік өмір бар деп ойлайсындар, ал олар Мен туралы куәлік етеді”, — деді. Сол кезде Ескі Өсиеттен басқа ешқандай жазба болған жоқ; сондықтан Құтқарушының осы өсиеті анық». Spirit of Prophecy, 3-том, 211.

Иса Мәсіхтің «өмірі, өлімі және қайта тірілуінің тарихы» Мәсіхтің адамзат үшін атқарған ісін жинақтап көрсетеді және үш қадамға куәлік етеді; ал сол үш қадам — «ақиқат». Еврей тіліндегі «ақиқат» сөзі Исаға меңзейді; Ол — Біріншісі және Соңғысы, Басы және Аяғы, Альфа мен Омега. Бұл сөздің өзі де дәл сол нәрсені білдіретін алғашқы және соңғы әріптерден тұрады, өйткені Альфа мен Омега ретінде Иса бір нәрсенің соңын оның басталуымен бірге көрсетеді. Мәсіхтің өмірі, өлімі және қайта тірілуі — ақиқат, өйткені, басқа нәрселермен қатар, олар үш қадам арқылы бейнеленеді, әрі бірінші және соңғы қадам екеуі де «өмір», себебі «өмір» де, «қайта тірілу» де — «өмір». Еврей сөзіндегі ортаңғы әріп әліпбидің он үшінші әрпі, ал он үш — бүліктің нышаны; Мәсіхтің өлімі Шайтанның және оның бүлігіне қосылған Адам ұлдарының бүлігі арқылы жүзеге асты.

Аян кітабындағы Иса Мәсіхтің Аянын түсіну адамзатқа берілген сынақ мерзімі аяқталар сәл ғана бұрын ашылады, әрі сол кезде ашылатын ақиқаттың негізгі бір қыры — Мәсіхтің «ақиқат» екендігі, Өз Сөзінде бар болуын Өзі белгілеп қойған ақиқаттардың үстіне Өзі Альфа мен Омега ретінде қолтаңбасын қоятын Альфа мен Омега екендігі. Уайт қарындас: «Иса өмірінің, өлімінің және қайта тірілуінің тарихы, Құдай Ұлының тарихы ретінде, Ескі Өсиетте қамтылған дәлелдерсіз толық дәлелдене алмайды. Мәсіх Ескі Өсиетте Жаңа Өсиеттегідей айқын ашылған», — деп жазғанда, ол көре алатындар үшін Аян кітабының он төртінші тарауындағы үш періштенің хабарының (олар да дәл сол үш қадамның, яғни «өмір, өлім және қайта тірілудің» негізінде құрылған) Даниял кітабында «қамтылған дәлелдерсіз толық дәлелдене алмайтынын» растап отыр.

Ол сондай-ақ Даниял кітабы келуге тиіс Бабыл туралы куәлік ететінін, ал Аян кітабы Даниял кітабында алдын ала айтылғандай, «келіп жеткен» Бабыл туралы куәлік ететінін айқындайды. Бұдан әрі, бұл қолданылу Аян кітабын «лайықты бағалау үшін» Даниял кітабын «жан-жақты түсіну қажет» екенін көрсетеді, өйткені Даниял кітабынан шығатын

«дәріптелген нұр» Аян кітабының «Мәсіхтің өмірі мен ілімдерін» «айқындықпен және сұлулықпен» ашып көрсетеді.

Оның сөздерін сондай-ақ Аян кітабында бейнеленген «Исаның кереметтері» «Оның құдайлық болмысының дәлелі; бірақ Оның дүниенің Құтқарушысы екенінің ең күшті дәлелдері» Даниял кітабының пайғамбарлықтары Аян кітабының «тарихымен салыстырылғанда» табылатынын айқындайды деп түсінуге болады. Бұдан әрі, «Иса яһудилерге: “Жазбаларды зерттеңдер; өйткені сендер солардан мәңгілік өмір бар деп ойлайсыңдар, әрі Мен туралы куәлік ететін де — солар”, — дегенде», бүгінгі рухани яһудилер үшін Иса Мәсіхтің Аяны туралы куәлік ететіні — Даниял кітабы екені, ал сынақ мерзімі жабылардың дәл алдында мөрі ашылатын сол аянда мәңгілік өмір табылатыны да мойындалуы мүмкін.

Даниял кітабы Аян кітабында кемеліне жеткізілетін пайғамбарлық ақиқаттарды баяндайды. Ол еврей тіліндегі «ақиқат» деген сөзбен бейнеленетін үш қадамның негізінде құрылған, сондықтан бұл фактілер мөрінен аршылып, ашылатын ұрпақ үшін осы кітаптың өзі сынақты білдіреді. Исаның Өзі, Альфа мен Омега ретінде, Аян кітабының ең алғашқы сөздері мен бірінші тарауында тікелей айқын көрсетілген. Бұл мақалалар сондай-ақ Даниял кітабының бірінші тарауының Аян кітабының он төртінші тарауындағы бірінші періштенің хабарының дәл сондай пайғамбарлық құрылымы мен сипаттарына ие екенін көрсетті.

Бірінші періштенің хабары да, Даниял кітабының бірінші тарауы да Альфа мен Омеганың айрықша белгісі болып табылатын үш сатылы сынақ үдерісін айқындайды. Тарау тура мағынадағы Бабылдың тура мағынадағы Яһуданы жаулап алуынан басталады, ал кітап Даниял кітабының он бірінші тарауының соңғы алты аятында бейнеленген Бабыл мен Яһуда арасындағы соңғы шайқасқа алып келеді. Сол аяттарда рухани Бабыл рухани Яһуда тарапынан жеңіледі, дәл сол сияқты Михаил орнынан тұрған кезде адамзатқа берілген сынақ мерзімі жабылады. Сол аяттар Бабыл мен Яһуда арасындағы соғыстың пайғамбарлық тарихының соңын бейнелейді. Сол аяттарда өлімге соқтырған жараның жазылуы бейнеленген.

Өлімші жараның жазылуын сипаттайтын аяттар Даниял 11-тараудың қыркыншы аятынан басталады; ол: «Ақыр заманда» деген сөздермен басталады. Аяттағы «ақыр заман» 1798 жылды білдіреді, сол кезде папалыққа оның өлімші жарасы салынды. Одан кейінгі аяттар папалықтың әуелі өз жауын — оңтүстіктің патшасын (Кеңес Одағын), екінші өз одақтасын — даңқты жерді (Америка Құрама Штаттарын), ал үшінші өз құрбанын — Мысырды (Біріккен Ұлттар Ұйымын) жаулап алуы арқылы өлімші жараның қалай жазылатыны туралы баяндайды. Қырық бесінші аятта папалық (солтүстіктің патшасы) өз ақырына жетеді, әрі оған көмектесетін ешкім болмайды. Осы аяттардағы папалықтың өлімші жарасының жазылуы туралы оқиға 1798 жылғы папалықтың құлауынан басталып, папалықтың ақырғы көтерілуі мен құлауымен аяқталады. Үзіндінің басталуы мен аяқталуының арасындағы аяттар ортадағы бүлікті айқындайды.

Еврей тіліндегі «ақиқат» деген сөз еврей әліпбиінің бірінші әрпі, он үшінші әрпі және соңғы әрпінің біріктірілуі арқылы құрылған. Он үш — бүлікті және бірінші мен соңғының арасындағы тарихты бейнелейтін сан. Даниял кітабындағы пайғамбарлықтың соңғы үзіндісінде сол кітаптың ең алғашқы аяттарында бейнеленген соғыстың өзі тағы да бейнеленеді. Ол аяттар бірінші тарауды таныстырады; сол тарауда біз ақиқат болып табылатын үш сатылы сыналу үдерісін көреміз. Ал соңғы үзіндіде осы үш қадамның сол өзін табамыз: ол папалықтың алғашқы құлауынан басталып, папалықтың соңғы құлауымен аяқталады, ал олардың ортасына соңғы күндердің бүлігі енгізілген.

Даниял кітабының он бірінші тарауының сол соңғы алты аятының ішінде ақиқаттың екінші куәлігі бар, өйткені папалық билікке құлатуға қажет болған алғашқы географиялық күш (оңтүстіктің патшасы) айдаһар билігінің нышаны болып табылады, сондай-ақ үш географиялық күштің соңғысы да (Мысыр) сондай. Өлімші жараның жазылуы үшін қажет болатын үш сатылы жаулап алу атеизмнің айдаһар билігінің нышаны болып табылатын оңтүстіктің патшасынан басталады, ал үш күштің соңғысы — Мысыр арқылы бейнеленгені — айдаһармен байланыстырылатын атеизмнің Киелі кітаптағы басты нышаны болып табылады. Шынында, осы үзіндінің қыркыншы аятындағы «оңтүстік» деп аударылған сөз — «negeb», ол кейде Мысыр деп аударылады. Бұл үш кедергіде ақиқаттың таңбасы бар, өйткені алғашқы кедергі — соңғы кедергі. Ортадағы күш — даңқты жер (Америка Құрама Штаттары). Америка Құрама Штаттары — жексенбілік заңға қарсы бүліктің туындайтын жері, ал Америка Құрама Штаттарының ол басталған кездегі нышаны он үш отар еді.

Даниял кітабына Альфа мен Омеганың таңбасы тұтасынан сіңіп тұр және ол Аян кітабымен бірге қарастырылғанда, Иса Мәсіхтің құдайлық болмысын орнықтыратын куәлікті береді. Даниял кітабының он екінші тарауына және кітаптың мөрі ашылатын ұрпақта орын алатын үш сатылы сынақ үдерісіне сәйкес, Даниял кітабының құрылымы жөніндегі аянды теріске шығару — зұлымдар деп айқындалғандардың қатарында болу деген сөз. Аян кітабының он төртінші тарауына сәйкес, Даниял кітабының құрылымы жөніндегі аянды теріске шығару — аңға және оның мүсініне табынушылар деп айқындалғандардың қатарында болу деген сөз.

Аян кітабы сынақ мерзімі жабылардың дәл алдында Иса Мәсіхтің Аяны ашылатынын көрсетеді, ал Иса Мәсіхтің Аяны Даниял кітабының құрылымының ашылуын да қамтиды.

«Адамдар тарапынан мемлекет істерінің жауапкершілігімен және бүкіләлемдік үстемдік жүргізген патшалықтардың құпияларымен құрметтелген Даниял, Құдай тарапынан да Оның елшісі ретінде құрметке ие болды және оған келер ғасырлардың құпиялары жөнінде көптеген аяндар берілді. Оның өз атымен аталатын кітаптың 7-тарауынан 12-тарауына дейін өзі жазып қалдырған ғажайып пайғамбарлықтары тіпті пайғамбардың өзіне де толық түсінікті болған жоқ; бірақ оның өмірлік еңбегі аяқталар алдында оған “күндердің соңында” — осы дүниенің тарихының қорытынды кезеңінде — өз үлесі мен орнына қайта тұруға рұқсат етілетіні туралы игілікті сенім берілді. Құдайдың құдайлық ниет туралы ашқандарының бәрін түсіну оған берілген жоқ. “Сөздерді жасыр да, кітапты мөрле”, — деп оған пайғамбарлық жазбаларына қатысты бұйырылды; олар “ақыр заманға дейін” мөрленіп тұруы тиіс еді. “Өз жолыңмен жүр, Даниял, — деп

Жаратқан Иенің адал хабаршысына періште тағы да бұйырды, — өйткені бұл сөздер ақыр заманға дейін жабық әрі мөрленген.... Ал сен ақырына дейін өз жолыңмен жүр; өйткені сен тынығасың және күндердің соңында өз үлесіңде тұрасың”. Даниял 12:4, 9, 13.»

«Біз осы дүниенің тарихының ақырына жақындаған сайын, Даниял жазып қалдырған пайғамбарлықтар біздің ерекше назарымызды талап етеді, өйткені олар дәл біз өмір сүріп жатқан уақытқа қатысты. Олармен бірге Жаңа Өсиет Жазбаларының соңғы кітабындағы ілімдер де байланыстырылуға тиіс. Шайтан көпшілікті Даниялдың және аяншы Жоханның жазбаларындағы пайғамбарлық бөліктерді түсіну мүмкін емес деп сенуге итермеледі. Бірақ бұл пайғамбарлықтарды зерттеумен бірге ерекше бата жүретіні туралы уәде айқын. «Даналар түсінеді» (10-аят) деген сөз соңғы күндері мөрі ашылуға тиіс болған Даниялдың көріністері туралы айтылған; ал ғасырлар бойы Құдай халқын жетелеу үшін Мәсіх Өзінің қызметшісі Жоханға берген аян туралы уәде мынадай: «Осы пайғамбарлықтың сөздерін оқитын және тыңдайтын, әрі онда жазылғандарды сақтайтын адам бақытты». Аян 1:3». Prophets and Kings, 547.

Өз заманы мен дәуіріне болашақ шақпен сөйлей отырып, Уайт ханым былай деп мәлімдеді: «осы дүние тарихының ақырына жақындаған сайын», «даналар түсінетін болады», өйткені «Даниял жазып қалдырған пайғамбарлықтар біздің айрықша назарымызды талап етеді, себебі олар дәл біз өмір сүріп отырған уақытқа қатысты». «Оның алдағы ғасырлардың құпиялары туралы көптеген аяндары. Өз есімімен аталатын кітаптың жетінші тарауынан он екінші тарауына дейін өзі жазып қалдырған ғажайып пайғамбарлықтары» «соңғы күндері мөрі ашылуға тиіс».

Даниял кітабының мөрі ашылған кезде, ол Яһуда руының Арыстаны Даниял кітабын Өз халқына берген уақытта өмір сүріп жатқан ұрпақты сынайтын үш сатылы тазару үдерісін тудырады. Аян кітабының оныншы тарауында Уайт ханым бізге көктен түскен періштенің «Иса Мәсіхтің Өзінен кем емес тұлға» болғанын хабарлайды. Аян кітабының оныншы тарауында әлгі періштенің қолында ашық тұрған кішкене кітап болды, оны Жоханға алып, жеу бұйырылды. Сол кітаптың мөрін Иса Мәсіхтің Өзінен кем емес тұлға болып табылатын Яһуда руының Арыстаны ашты, демек, Жоханға жеу бұйырылған кітап — Даниялдың кішкене кітабы еді.

«Кітаптың мөрін ашқан әрі Жоханға осы соңғы күндерде не болуға тиіс екенінің аянын берген — Яһуда руының Арыстаны еді.

«Даниял өзіне тиесілі үлесінде тұрып, ақырзаман уақытына дейін мөрленіп тұрған куәлігін жеткізді; сол кезде біздің дүниемізге бірінші періштенің хабары жариялануға тиіс еді. Осы соңғы күндерде бұл мәселелер шексіз маңызды; бірақ “көптеген адамдар тазартылады, ағартылады және сыналады”, ал “зұлымдар зұлымдық істей береді; зұлымдардың ешқайсысы түсінбейді”. Бұл неткен ақиқат! Күнә — Құдай заңының бұзылуы; ал Құдай заңы жөніндегі нұрды қабылдамайтындар бірінші, екінші және үшінші періштелердің хабарларының жариялануын түсінбейді. Даниял кітабы Жоханға берілген аянда мөрінен ашылып, бізді осы жер тарихының соңғы көріністеріне алып

барады.»

«Бауырластарымыз біздің ақырғы күндердің қауіп-қатерінің ортасында өмір сүріп жатқанымызды естерінде ұстай ма? Аян кітабын Даниял кітабымен байланыстыра оқыңдар. Осы нәрселерді үйретіндер». Testimonies to Ministers, 115.

Қазір мөрі ашылып жатқан Даниял кітабының құрылымы туралы аянды қабылдамау — зұлымдар деп танылатындардың қатарында болу деген сөз. Даниялдың алғашқы алты тарауы Адвентизмнің пайғамбарлық тарихын, жердегі аңды, Ишая кітабының жиырма үшінші тарауындағы жетпіс рәміздік жылды, Протестантизм мен Республикалықтың екі мүйізін, бірінші және екінші періштелер хабарларының пайғамбарлық тарихын, сондай-ақ үш періштенің хабарларының тарихын бейнелейтін пайғамбарлық құрылымды белгілейді. Даниялдың соңғы алты тарауы осының бәрінің — жоғарыда аталған барлық тарихтардың — басталуында да, аяқталуында да мөрі ашылатын пайғамбарлық хабарларды айқындайды.

Даниял кітабының бірінші тарауы — жердегі аң тарихының бастауындағы бірінші періштенің қозғалысының тарихы. Бірінші тараудан үшінші тарауға дейінгі бөлім — жердегі аң тарихының аяқталуындағы үшінші періштенің қозғалысының тарихы. Төртінші тарау бастау ретінде бірінші тараумен сәйкестендірілуі тиіс, ал бесінші және алтыншы тараулар аяқталу ретінде бірінші мен үшінші тараулармен сәйкестендірілуі тиіс. Жетінші, сегізінші және тоғызыншы тарауларда бейнеленген білімнің артуы бастау тарихы ретінде бірінші тараумен сәйкестендірілуі тиіс. Оныншы, он бірінші және он екінші тарауларда бейнеленген білімнің артуы аяқталу тарихы ретінде бірінші мен үшінші тараулармен сәйкестендірілуі тиіс.

Жол үстіне жол етіп, бұл қолданылу жер аңының бастау тарихын бірінші, төртінші, жетінші, сегізінші және тоғызыншы тараулар ретінде айқындайды. Сондай-ақ бұл қолданылу жер аңының аяқталу тарихын біріншіден үшінші тарауларға дейін, бесінші, алтыншы және оныншыдан он екіншіге дейінгі тараулар ретінде айқындайды. Осылайша, Даниял кітабы жер аңының әрі бастауы, әрі соңы ретінде ұсынылады.

Сонда жердегі аңның басталуы Даниял кітабының бірінші тарауы ретінде айқындалады, өйткені төртінші тарау бірінші тараудың үстінен өтуге тиіс (жол үстіне жол). Жетінші, сегізінші және тоғызыншы тараулар да бірінші тараудың үстінен өтуге тиіс. Сондықтан жердегі аң тарихының басталуы Даниял кітабының бірінші тарауымен бейнеленеді.

Сол сияқты, жер аңының ақыры да. Жер аңы тарихының ақыры бірінші тараудан үшінші тарауға дейінгі тараулармен бейнеленген, ал бесінші, алтыншы, оныншы, он бірінші және он екінші тараулар алғашқы үш тараудың үстінен қайта өтіп шығуға тиіс (жол үстіне жол), сондықтан жер аңы тарихының ақыры Даниял кітабының алғашқы үш тарауымен бейнеленеді.

Бірінші тарау басталуды білдіреді, ал содан кейін бірінші тараудан үшінші тарауға дейінгі бөлім аяқталуды білдіреді; әрі бір мен үштің осы құрылымы Даниял кітабының пайғамбарлық құрылымы Аян кітабының он төртінші тарауындағы үш періштенің

пайғамбарлық құрылымымен бірдей екенін айқындайды. Ол жерде, Даниялдағы сияқты, бірінші періште бөлек бір тарихты бейнелейді, бірақ сонымен қатар үш періштенің тарихының үштен бір бөлігін де құрайды. Сонымен қатар, бұл тану үш пен бірдің үйлесімін анықтап, оған ерекше екпін түсіретіні сияқты, бұл сондай-ақ еврейдің «ақиқат» деген сөзінің де құрылымы болып табылады; ал ол тек Мәсіхті және Құдайдың жарату күшін ғана емес, сонымен бірге Даниял кітабының бірінші тарауында, әрі кейін қайтадан Даниял кітабының бірінші мен үшінші тарауларында бейнеленген үш сатылы сынақ пен тазарту үдерісін де білдіреді.

Ақиқат болып табылатын Иса сондай-ақ Бастапқы да, Соңғы да, және осы тұрғыдан алғанда, бірінші періштенің қозғалысының тарихы үш періштенің тарихында дәлме-дәл қайталанады; сондықтан Даниял кітабының алғашқы үш тарауын Даниялдың бірінші тарауының үстіне қою пайғамбарлық тұрғыдан орынды, өйткені басталу әрдайым аяқталуды бейнелейді. Сонда Даниял кітабы періштенің қолындағы «кішкене кітапқа» айналады, өйткені Даниялдың «кішкене кітабы» Даниялдың бірінші тарауында толық көрініс таба алады.

Келесі мақалада Даниял кітабын зерттеуімізді жалғастырамыз.

Патшаның жарлығының шарттарын орындауға әзірленіп жүрген уәзірлер іздегендердің арасында Даниял мен оның достары да бар еді. Жарлыққа сәйкес олардың да өлуге тиіс екені айтылғанда, Даниял «ақылмен әрі парасатпен» патшаның сақшыларының бастығы Арийохтан: «Неліктен патшадан шыққан бұл жарлық соншалық асығыс?» — деп сұрады. Арийох оған патшаның ғажайып түсінен қатты абдырап қалғанын және осы уақытқа дейін барынша сенім артып келген адамдарынан көмек ала алмағанын айтып берді. Мұны естіген соң, Даниял басын қатерге тігіп, патшаның алдына кіруге тәуекел етті де, өз Құдайына жалбарынып, түс пен оның жоруын ашып беруін сұрауы үшін өзіне уақыт беруін өтінді.

«Бұл өтінішке патша келісімін берді. “Сонда Даниял өз үйіне барып, бұл жайды өзінің жолдастары Хананияға, Мисаилге және Азарияға мәлімдеді”. Олар бірге нұр мен білімнің Қайнар Көзінен даналық іздеді. Олардың сенімі мына саналы ұғымда берік еді: Құдай оларды тұрған орындарына Өзі қойған, олар Оның ісін атқарып, парыздың талаптарын орындап жүр. Абыржу мен қауіп-қатер кездерінде олар әрдайым басшылық пен қорғаныш сұрап Оған бет бұратын, және Ол әрқашан да дер кезінде көмек көрсетуші болып табылған еді. Енді олар жүрек қаяуымен өздерін жердің Билеушісіне қайтадан бағындырып, осы ерекше мұқтаждық уақытында Өзінің оларды құтқаруын жалбарына өтінді. Және олар бекер жалбарынған жоқ. Өздері құрметтеген Құдай енді оларды құрметтеді. Жаратқан Иенің Рухы олардың үстіне қонып, Даниялға “түнгі аянда” патшаның түсі мен оның мәні ашылып көрсетілді.»

«Даниярдың алғашқы ісі өзіне берілген аян үшін Құдайға алғыс айту болды. “Құдайдың есімі мәңгілік және мәңгі мадақталсын,— деп леппен айтты ол,— өйткені даналық пен құдірет Оған тән; Ол уақыттар мен мезгілдерді өзгертеді; патшаларды орнынан түсіреді де, патшаларды тағайындайды; данышпандарға даналық, түсінігі барларға білім береді;

Ол терең де құпия нәрселерді ашады; қараңғылықта не барын біледі, әрі нұр Онымен бірге тұрады. Уа, ата-бабаларымның Құдайы, Саған алғыс айтамын және Сені мадақтаймын, өйткені Сен маған даналық пен күш-қуат бердің, әрі Сенен сұрағанымызды енді маған білдірдің; патшаның ісін енді бізге аян еттің”». Пайғамбарлар мен патшалар, 493, 494.